

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΜΒ • ΤΕΥΧΟΣ 165 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2023

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΝΕΩΝ ΙΕΡΕΩΝ ΣΤΟ ΜΑΛΑΟΥΙ

Μέ τη χάρη τοῦ Παναγίου καί Τελεταρ-
χικοῦ Πνεύματος καί τίς εὐλογίες τοῦ
Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρ-
χη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς
κ. Θεοδώρου Β΄, τελέσθηκαν ἀπό τόν
Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μαλάουι κ. Φώτιο, τέσσε-
ρις νέες χειροτονίες Πρεσβυτέρων τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ὁ Θεοφιλέστατος χειροτόνησε, στόν Ἱερό Ναό Ἁγί-
ας Τριάδος Μπλαντάιρ, σέ Πρεσβύτερο τόν Ἱεροδι-
άκονο π. Ἀντώνιο Khawī, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει τόν Α΄
βαθμό τῆς Ἱερωσύνης τό ἔτος 2016. Ὁ νέος Πρεσβύ-
τερος θά διακονήσῃ ὡς περιοδεύων ἱεροκήρυκας
καί θά ἀναπληρώσῃ τά ἐφημεριακά κενά τῶν Ἐνο-
ριῶν τῆς ὑπαίθρου.

Ἡ δεύτερη χειροτονία ἦταν τοῦ π. Γρηγορίου
Neddie, ἡ ὁποία τελέσθηκε τό Σάββατο 11 Φεβρουα-
ρίου στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στό
Μπαγιάνι τοῦ Μπλαντάιρ. Ὁ π. Γρηγόριος θά διακο-
νεῖ ὡς δεύτερος Ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ.

Τήν Παρασκευή 17 Φεβρουαρίου 2023 στόν Ἱερό
Ναό τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στό Μπλαντάιρ, πραγμα-
τοποιήθηκε ἡ τρίτη χειροτονία τοῦ π. Μάρκου Ligolo.

Κατά τήν ἡμέρα αὐτή, ἑορτή τοῦ Ἁγίου Μεγαλομά-
τυρος Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος, ἄγν τά ὀνοματήριά
του ὁ Μακαριώτατος κ. Θεόδωρος. Κληῖρος καί λαός
προσευχήθηκαν ὑπέρ ὑγείας καί μακρομερεύσεως
τοῦ πνευματικοῦ τους πατέρα καί ἡγέτη, ἐνθυμού-
μενοι μέ αἰσθήματα συγκίνησης, ὅτι πρό τριετίας ὁ
ἴδιος ὁ Πατριάρχης ἐγκαινίασε τόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγί-
ας Αἰκατερίνης.

Τέλος, τό Σάββατο 18 Φεβρουαρίου 2023, στόν Ἱε-
ρό Ναό Ἁγίου Κωνσταντίνου καί Ἑλένης Τσιρανζού-
λου, ἔγινε ἡ χειροτονία τοῦ π. Θαδδαίου Majawa. Στό
Ναό εἶχαν συγκεντρωθεῖ ἀπό νωρίς πολλοί πιστοί,
ὄχι μόνο ἀπό τήν Ἐνορία ἀλλά καί ἀπό τά γύρω χω-
ριά. Ὁ π. Θαδδαῖος εἶναι ἐγγαμος κληρικός καί θά δι-
ακονήσῃ στόν συγκεκριμένο Ναό.

Εὐχόμαστε ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ, νά
κατευθύνῃ τό ἔργο τῶν νέων Ἱερέων καί νά αὐξάνῃ
τούς καλούς καί ἀγαθούς καρπούς τοῦ κόπου τους
στόν ἱεραποστολικό Ἀμπελώνα τῆς τοπικῆς Ἐκκλη-
σίας μας.

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μαλάουι

ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Γιά τούς ὄρους «Ἐξωτερική» καί «Ἐσωτερική» Ἱεραποστολή

Από τή δεκαετία τοῦ 1960, κατά τήν ὁποία ἀναζωπυρώθηκε στήν Ἑλλάδα ἡ φλόγα καί ἡ ἔγνοια γιά τή διάδοση τῆς μαρτυρίας τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πρὸς πάντα τά Ἕθνη, καθιερώθηκαν καί οἱ ὄροι «Ἐξωτερική» καί «Ἐσωτερική» Ἱεραποστολή. Ἀπό τότε μέχρι σήμερα, παρόλο πού ἀναγνωρίζεται ἀπό τούς περισσότερους ὅτι τόσον ὁ ὄρος «Ἱεραποστολή», ὅσον καί οἱ ἐπιθετικοί προσδιορισμοί «Ἐξωτερική» καί «Ἐσωτερική», πού τόν συνοδεύουν, εἶναι ἀδόκιμοι, ἐντούτοις ἀκόμη δέν ἔχει λυθεῖ τό πρόβλημα τῆς ὀρολογίας.

Ἡ πρόταση ἑνός ἐκ τῶν πρωτοπόρων στήν ἀναζωπύρωση τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τούς «ἔξωθεν», τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου, νά ἀντικατασταθεῖ ὁ ὄρος «Ἱεραποστολή» μέ τόν ὠραιότατο καί πλήρη νοημάτων βιβλικό ὄρο «μαρτυρία», ἀφοῦ ὁ ὄρος Ἱεραποστολή, πού εἶναι μετάφραση τοῦ ὄρου «mission» τῶν ἑτεροδό-

ξων, ἔχει ἀποκτήσει ἐν πολλοῖς ἀρνητική σημασία λόγω ἱμπεριαλιστικῶν καί ἐπεκτατικῶν μεθόδων ἀπό τούς δυτικούς ἱεραποστόλους, καί ἐπιπλέον εἶναι παντελῶς ἄγνωστος στήν Ἁγία Γραφή καί στήν Πατερική Γραμματεία, τελικῶς δέν ἐπικράτησε.

Φαίνεται πῶς, δυστυχῶς, εἶναι πολύ δύσκολο πλέον νά ἀλλάξει ὁ ὄρος Ἱεραποστολή, γιατί χρησιμοποιεῖται εὐκαίρως ἀκαίρως ἀπό τούς πανεπιστημιακούς διδασκάλους, τούς ἐκκλησιαστικούς ποιμένες, τούς πιστούς, τούς ἱεραποστολικούς Συλλόγους, στά περιοδικά κ.λπ. ὡς *terminus technicus*. Ἐξ ἄλλου στόν ἀγγλόφωνο κόσμο ἡ συνήθεια νά αὐτοαποκαλοῦνται ἱεραπόστολοι (: I am a missionary!) Ὁρθόδοξοι σπουδαστές κολλεγίων καί πανεπιστημίων, κατ' ἀπομίμηση τῶν δυτικῶν ἱεραποστόλων, εἶναι ἓνα φαινόμενο μέ ἐπικίνδυνες πολλές φορές διαστάσεις γιά τήν πνευματική ὑπόσταση τῶν ἰδίων καί τήν πνευματική κατάρτιση τῶν ἀνθρώπων πρὸς τούς ὁποίους «κηρύσσουν» τό Εὐαγγέλιο. 📌

Ἐπιπλέον ἡ διάκριση τῆς Ἱεραποστολῆς σέ «Ἐξωτερική» καί «Ἐσωτερική» εἶναι θεολογικά ἀστῆρικτη ἐφόσον ἡ Ἐκκλησία ἀπό τῆ φύση της εἶναι πάντοτε Ἀποστολική καί δέν νοεῖται Ἐκκλησία χωρίς ἱεραποστολικό ἔργο ὁ,που κι ἂν βρίσκεται ἀνά τήν Οἰκουμένη, εἴτε σέ ὀλιγομελεῖς κοινότητες τῆς ὑποσαχάριας Ἀφρικῆς εἴτε σέ πολυπληθεῖς μητροπόλεις τῶν λεγομένων Ὁρθοδόξων χωρῶν.

Ἡ ἐπικράτηση αὐτῆς τῆς ὀρολογίας προκαλεῖ ἐξάλλου σύγχυση σέ πολλούς, γιατί θεωροῦν ὅτι τό ἔργο τοῦ «ἱερουργεῖν τό Εὐαγγέλιον» εἶναι ἀποκλειστικά καί μόνον εὐθύνη ὄσων ἀποστέλλονται ἀπό τήν Ἐκκλησία σέ χῶρες μὴ Ὁρθόδοξες.

Ἄναρωτιέμαι μήπως οἱ ὄροι «Ἐξωτερική» καί «Ἐσωτερική» Ἱεραποστολή θά μπορούσαν νά ἀντικατασταθοῦν ἀπό τούς ὄρους «Γενική» καί «Εἰδική» Ἱεραποστολή κατὰ τό «Γενική» καί «Εἰδική» Ἱερωσύνη; Διότι ὅπως ὁ κάθε πιστός μετέχει διὰ τῶν ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος στήν ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ (Γενική Ἱερωσύνη), ἔτσι καί κάθε πιστός εἶναι δυνάμει ἕνας ἀπρητισμένος ἱεραπόστολος συμμετέχοντας στό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας (Γενική Ἱεραποστολή). Σ' αὐτή τήν περίπτωση ὁ ὅρος «Γενική Ἱεραποστολή» θά σημαίνει τό ποιμαντικό καί κατηχητικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἀπό κληρικούς καί λαϊκούς ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου

ἐντός τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας μιᾶς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πρὸς τό ποιμνιό της καί ὄσους θέλουν νά γνωρίσουν τήν Ὁρθόδοξη Πίστη, χωρίς, ἀσφαλῶς, νά ἀδρανεῖ ἡ μέριμνα καί γιά ὄσους εὐρίσκονται ἐκτός τῆς «αὐλῆς» της, ἡ ὁποία μέριμνα θά πρέπει πάντοτε νά ἐκδηλώνεται μέ τήν πιστή τήρηση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησιολογίας καί τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου. Καί ὁ ὅρος «Εἰδική Ἱεραποστολή» θά σημαίνει τήν εἰδική ἀποστολή, τήν ὁποία ἐπωμίζονται ὀρισμένοι κληρικοί καί λαϊκοί ἐργάτες τοῦ Ἀμπελώνος τοῦ Κυρίου πρὸς χῶρες μέ μὴ χριστιανικό καί ὀρθόδοξο ὑπόβαθρο, «οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός» (Ρωμ. 15,20). Στό σημεῖο αὐτό θά πρέπει νά διευκρινίσουμε ὅτι τό ἔργο τῆς «Γενικῆς Ἱεραποστολῆς» δέν εἶναι ἴδιο μέ τό ἔργο τῆς «Εἰδικῆς Ἱεραποστολῆς», ἐφόσον ἡ κάθε μία ἔχει τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά της, καί οὔτε ἀσφαλῶς τό ὑποκαθιστᾶ, ὅπως συμβαίνει μέ τήν μυστηριακή (Εἰδική) Ἱερωσύνη καί τό «βασίλειον ἱεράτευμα» (Α' Πέτρ. 2,5) τῶν λαϊκῶν. Καί ὅπως ἀκριβῶς μεταξύ «Γενικῆς» καί «Εἰδικῆς» Ἱερωσύνης δέν ὑπάρχει ἀντιπαλότητα, ἔτσι καί μεταξύ τῶν δύο μορφῶν τῆς Ἱεραποστολῆς θά πρέπει νά ὑπάρχει ἀρμονική συνεργασία καί ἀλληλοπεριχώριση, γιατί καί οἱ δύο ὄψεις τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν τήν ἴδια στοχοθεσία, πού εἶναι ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Ἴσως ἔτσι καταπολεμηθεῖ ἡ ἀδιαφορία τῶν πολλῶν γιά τήν Ἱεραποστολή, ἀφοῦ μέ τόν τρόπο αὐτό θά βοηθηθοῦν νά καταλάβουν ὅτι τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς εἶναι εὐθύνη καί ἔργο ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀδιακρίτως – ὅπως ὄλοι οἱ πιστοὶ ἔχουν τήν Γενική Ἱερωσύνη– καί ὄχι μόνον αὐτῶν πού εἰδικά ἀφιερῶθηκαν στήν ἁγία ὑπόθεση διαδόσεως τῆς Χριστιανικῆς μαρτυρίας εἰς τὰ Ἔθνη.

Καταθέτω ταπεινά πρὸς συζήτηση ἀπό τῆ διακονοῦσα τόν κόσμον ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, ἀλλά καί ἀπό τήν ἐπιστημονική θεολογική κοινότητα τήν πρόταση αὐτή, συνοδευόμενη ἀπό τῆ διάπυρη εὐχή καί προσευχή νά βρεθεῖ ἡ κατάλληλη ὀρολογία, ὥστε νά ἐκφράζει μέ τόν πλέον οὐσιαστικό τρόπο τό ἔργο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πρὸς τούς «ἔξωθεν» καί τούς «ἔσωθεν» τῆς παρεμβολῆς.

† ὁ Κορέας καί ἔξαρχος Ἰαπωνίας Ἀμβρόσιος

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Νιέρι καί Ὅρους Κέννας Παναρέτου

Τήν Κυριακή, 15η Ἰανουαρίου 2023, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄ προέστη τῆς θείας Λειτουργίας στήν Ἱερά Πατριαρχική Μονή Ὁσίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου Ἀλεξανδρείας, συλλειτουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐα, Ναυκράτιδος κ. Παντελεήμονος, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου, Πηλουσίου κ. Νάρ-

κισσοῦ, Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀλεξανδρείας, Ταμιᾶθεως κ. Γερμανοῦ, Προϊσταμένου τῆς Ἱ. Μονῆς καί τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπαρχιοῦχου Ἐπισκόπου Ἐλντορέτ κ. Νεοφύτου.

Κατά τήν Εὐχαριστιακή Σύναξη τελέσθηκε ἡ χειροτονία τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐψηφισμένου Ἐπαρχιοῦχου Ἐπισκόπου Νιέρι καί Ὅρους Κέννας κ. Παναρέτου.

Ὁμιλῶν ὁ χειροτονούμενος, ἀφοῦ ἀναφέρθη θεολογικῶς στό ὕψιστο ὑπόργημα τῆς Ἀρχιερωσύνης, 📌

είπε μεταξύ άλλων: «Αυτή, όμως, τήν ιερή στιγμή, θέλω Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, νά καταθέσω ένώπιον τοῦ Θεοῦ καί τῆς ἡμετέρας Μακαριότητος τίς εὐχαριστίες μου γιά τήν ἀγάπη καί τήν ἐμπιστοσύνη, πού ἐπιδεικνύετε στό πρόσωπό μου καί μέ περιβάλλετε καί νά δώσω τήν υπόσχεση, ὅτι θά εὐρίσκομαι πάντοτε εὐκρινής καί πρόθυμος συνεργάτης σας καί μέ πνεῦμα ὑπακοῆς καί μαθητείας πρὸς τό Σεπτό Πρόσωπό σας, θά σᾶς διακονῶ στά ὑψηλά καί δύσκολα καθήκοντά σας.

Παράλληλα, τό ἴδιο πνεῦμα θά ἐπιδεικνύω καί πρὸς τά σεπτὰ πρόσωπα τῆς Ἱεραρχίας καί τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου.

Ὅστόσο, τή στιγμή αὐτή αἰσθάνομαι τήν ἀνάγκη νά ἐκφράσω τίς βαθύτατες εὐχαριστίες μου καί τήν ἀνεκπλήρωτη ὑποχρέωσή μου πρὸς τόν Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κύκκου καί Τηλλυρίας κ. Νικηφόρο, γιά ὅσα ἡ ἀγάπη του, ὑλικά καί πνευματικά, μοῦ πρόσφερε, κατά τή διάρκεια τῆς παραμονῆς καί θητείας μου στήν Κύπρο.

Ὁ Κύριος, γιά ὅσα μοῦ πρόσφερε καί αὐτά εἶναι πολλά, ἄς τοῦ ἀνταποδίδει τή χάρη του. Ταυτόχρονα ἐγκάρδιες υἱικές εὐχαριστίες ἐκφράζω καί πρὸς τόν πολυσέβαστό μου Μητροπολίτη Ναϊρόμπι κ. Μακάριο, γιατί ἀπό τά χέρια του δέχθηκα τούς δύο βαθμούς τῆς Ἱερωσύνης, τοῦ Διακόνου καί τοῦ Πρεσβυτέρου καί θέλω νά τόν βεβαιώσω, ὅτι θά φανῶ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν του.

Θερμές ἐκφράζω, ἐπίσης, τίς εὐχαριστίες μου καί πρὸς τόν Μητροπολίτη Ταμασοῦ καί Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐα, τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Λήδρας καί Ἠγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαχαιρᾶ κ. Ἐπιφάνιο, τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κύκκου καί Τηλλυρίας καί Ἐφορο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου καί πνευματικό μου πατέρα Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἀγαθόνικο, ὅπως καί τούς πατέρες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, γιά τή γνήσια πατρική τους ἀγάπη πρὸς τό πρόσωπό μου. Τέλος, ἀλλ' ὄχι τελεταίους, θέλω νά εὐχαριστήσω τούς ποθεινούς μου γονεῖς, γιά τήν πολλή ἀγάπη καί στοργή τους πρὸς τό πρόσωπό μου καί νά τούς πληροφορήσω, ὅτι ἀδιάλειπτες θά εἶναι οἱ προσευχές μου γι' αὐτούς.

Περαίνοντας, παρακαλῶ νά ἔχω τίς θεοπειθεῖς προσευχές σας, ὅπως καί ὅλης τῆς παρούσας Σύνα-

ξης, στό ἔργο τῆς ἐπισκοπικῆς μου διακονίας, ὥστε νά ἀποβῶ δόκιμος ἐργάτης στόν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου μας καί νά ἀξιωθῶ νά ἀκούσω κάποτε τῆς φωνῆς του: «Εὖ δοῦλε ἀγαθέ καί πιστέ, ... εἴσελθε εἰς τήν харάν τοῦ Κυρίου σου» (Ματθ. 25, 21).

Ἀντιφωνῶν ὁ Μακαριώτατος ὑπεγράμμισε: «Θεοφιλέστατε Ἐψηφισμένε Ἐπίσκοπε Νιέρι κ. Πανάρετε καλεῖσαι σήμερα ἀπό τήν Ἁγία μας Ἐκκλησία νά καταστεῖς κοινωνός καί μέτοχος μεγάλου μυστηρίου, τοῦ Ἀρχιερατικοῦ χαρίσματος. Σήμερα μεταβάλλεσαι σέ ἕναν ἀκόμη κρίκο τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ἡ βιαία πνοή τοῦ Παρακλήτου παραβλέπει τίς κοινές ἀνθρώπινες ἀτέλειες καί χειροτονεῖσαι Ἐπίσκοπος, ἀνερχόμενος τήν ιερά κλίμακα

της Ἀρχιερωσύνης, “εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ”... Ἡ μέχρι σήμερα ἱερατική σου διακονία στήν ἀγιοτόκο μεγαλόνησο Κύπρο, ἀποτελεῖ ἐχέγγυο γιά τήν μελλοντική ποιμαντορική σου δράση, σύμφωνα μέ τούς παραπάνω Πατερικούς λόγους.

Προερχόμενος ἀπό εὐσεβῆ οἰκογένεια Κενυατῶν ὀρθοδόξων γονέων, ἀπό νεαρῆς ἡλικίας ἀγάπησες τόν Χριστό καί ἔστρεψες τήν πνευματική πυξίδα τῆς καρδίας σου πρὸς ἰκανή προετοιμασία γιά νά τόν διακονήσεις. Καί τούτην τήν ἀγάπη σου πρὸς τόν Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας Κύριο ἐνωτίσθη ὁ ἐπί σειρά δεκαετιῶν σκαπανεύς τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου στήν γενέτειρα χώρα σου, ὁ πολίτης Μητροπολίτης Γέρων Ναϊρόμπι Σεβασμιώτατος κ. Μακάριος, ὁ ὁποῖος φρό-

ντισε γιά τίς πρῶτες θεολογικές σπουδές σου στήν περιώνυμη Πατριαρχική Σχολή τῆς Κένυας «Μακάριος Γ΄». Καί ἀφοῦ ὀλοκληρώθηκε τοῦτο τό πρῶτο στάδιο τῆς πνευματικῆς καταρτίσεώς σου, ὁ Ποιμενάρχης σου σέ ὀδήγησε στήν εὐλογημένη Κύπρο, ὅπου διά χειρῶν του ἔλαβες τό ἔτος 2010 τόν πρῶτο βαθμό τῆς ἱερωσύνης στήν ἱστορική Μονή Μαχαιρᾶ, ἐνῶ τό ἐπόμενο ἔτος σέ ἐχειροτόνησε Πρεσβύτερο τῆς Ἐκκλησίας. Ὅφειλετικῶς εὐχαριστοῦμε τόν διακεκριμένον τοῦτον Ἱεράρχην τοῦ καθ’ ἡμᾶς Πατριαρχικοῦ Θρόνου τόσο γιά τήν προετοιμασία σου, ὅσο καί γιά τούς πολλούς φωτοφόρους ἀγῶνες του ὑπέρ «τῶν ἐν σκότει καί ἐν χώρᾳ καί σκιᾷ θανάτου» καθημένων ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας. ↴

Τό έτος 2011 καθίσταται έτος ιδιαίτερο σέ εϋλογία γιά σένα, π. Πανάρετε! Μεγάλη ή εϋλογία τής Θεομήτορος στήν ζωή σου, υπό τό μαφόριο τής Όποι-ας λαμβάνεις τό μοναχικό σχήμα στήν περιάκουστη Μονή Κύκκου. Πρεσβύτερος καί Μοναχός στίς αϋλές του προμαχώνα τούτου τής Όρθοδοξίας υπό τό ώμοφόριον του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου καί Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, έπιφανούς έκκλησιαστικού άνδρός, λόγω καί πράξει, ένθέρμου συναντιλήπτορος καί συναρωγού του ιεραποστολικού έργου τής καθ' ήμās Παλαιφάτου Έκκλησίας στήν ήπειρο του μέλλοντος, στήν Άφρική!

Δραττόμενοι τής εϋκαιρίας κατ' αϋτήν τήν πανεπίσημον καί άγιαστική γιά τό Πατριαρχείο μας στιγμή του ιστορικού Της πλου, έκφράζουμε στεντορία τή φωνή τήν βαθύτατη εϋγνωμοσύνη καί τόν δικαίον έπαινο τής τών Άλεξανδρέων Πρεσβυγενοϋς καί Άποστολικής Έκκλησίας γιά όσα καλά καί εϋεργετικά καί άξια έπραξε υπέρ Αϋτής. Προσευχόμεθα όπως ό Αρχιεπίσκοπος Κύριος άνταμείψη έκατονταπλασίως

τίς πολλαπλές προς τήν Ίεραποστολή εϋεργεσίες του πολυσεβάστου Ίεράρχου κ. Νικηφόρου, του καί Καθηγουμένου του περιλαλήτου ιερού μοναστικού ένδιαιτήματος Κύκκου...

... Όστόσο ή έγνωσμένη άγάπη σου γιά τήν ζωτανή εικόνα του Θεού, τόν άνθρωπο, καί ή φιλομαθειά σου όδήγησε τά βήματά σου, πάντοτε υπό τήν άνύστακτη πατρική μέριμνα του άγίου Κύκκου καί Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου, καί προς τόν άκαδημαϊκό χώρο, ώστε νά λάβεις λιπαρά θεολογική καί θύραθεν παιδεία, έπ' ώφελεία καί πνευματική προαγωγή τών γηγενών έν Άφρική αδελφών σου.

Σημειωθήτω ότι τής ίδιας πατρικής άγάπης καί μέριμνας του Σεβ. κ. Νικηφόρου άπήλασε ό έδω συλλειτουργών σήμερα φίλτατος αδελφός καί φίλος από έτών, Σεβ. Μητροπολίτης Ταμασοϋ καί Όρεινης κ. Ήσαΐας μετά του Πρωτοσυγκέλλου τής Ίερās Μητροπόλεως Κύκκου καί Τηλλυρίας καί Έφόρου τής περιλαλήτου Θεομητορικής Σταυροπηγιακής Μονής π. Άγαθονίκου, του καί πνευματικού πατρός σου, κομίζοντος τήν άείφωτο καί θαυματουργό Χάρη τής Κυρίας Θεοτόκου, τής Έλεούσης του Κύκκου, διά του υπέροχου άγιογραφικώς άντιγράφου Της, τό όποιο μέλλει νά καταυγάξη τόν έλέω καί Χάριτι Θεού άνεγερθησόμενο Ίερό Πατριαρχικό Ναό του Άγίου Ίωάννου Έλεήμονος στήν νέα πρωτεύουσα τής χώρας μας, τής Αιγύπτου.

Σās ευχαριστούμε άγιε Ταμασοϋ γιά τήν Ευχαριστιακή συμμετοχή σας έδω, μετά του έκλεκτου όμίλου τών κληρικών καί λαϊκών αδελφών έκ Κύπρου, τήν έκφράζουσα τήν σύμπνοια μεταξύ τών παλαιφάτων Έκκλησιών μας, ως καί τήν άδιατάρακτη ένότητα τής πίστεως έν τω συνδέσμω τής έμπράκτου άγάπης στους σύγχρονους διασπαστικούς καιρούς. Διότι «ή τελεία άγάπη έξω βάλλει τόν φόβον» (Α' Ίωάν. 4,18), άφου «πάντα πιστεύει, πάντα έλπίζει, πάντα υπομένει. ή άγάπη οϋδέποτε έκπίπτει» (Α' Κορ. 13,7).

Έπακολούθησε στό Αρχονταρίκι τής Πατριαρχικής Μονής ή κοπή τής άγιοβασιλόπιττας του Λυκειού Έλληνίδων - Παραρτήματος Άλεξανδρείας από τόν Μακαριώτατο, καθώς καί έόρτια δεξίωση προς τό πολυπληθές έκκλησίασμα.

Άπό τό Πατριαρχείο Άλεξανδρείας

‘Υποτέλεια, Ίεραποστολή καί Θεολογία τῆς Ἀπελευθέρωσης στήν Ἰαπωνία Ἀνατολή*

Εδῶ καί λίγες δεκαετίες ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχει ἐπανεγκαινιάσει τή σχέση της μέ περιοχές τῆς Ἰαπωνίας Ἀνατολῆς. Ἡ σχέση αὐτή χρειάζεται σπουδή καί φροντίδα, ὥστε νά βαθαίνει καί νά καρποφορεῖ. Βρισκόμαστε μάλιστα σέ μέρες κατά τίς ὁποῖες ὀρισμένες χώρες τῆς Ἰαπωνίας Ἀνατολῆς διεκδικοῦν πλέον ἡγεμονικό ρόλο στό παγκόσμιο γεωπολιτικό σκηνικό. Τό βιβλίό τοῦ Θανάση Παπαθανασίου ὑπηρετεῖ αὐτή τήν ἀνάγκη σπουδῆς καί ἐμβάθυνσης, καί ἐπικεντρώνει σέ παραμέτρους πού δέν εἶναι εὐρέως γνωστές.

Τό βιβλίό προσεγγίζει θεολογικά τήν πολυποίκιλη συνάφεια τῆς Ἰαπωνίας Ἀνατολῆς – συνάφεια πολιτισμική, ἀνθρωπολογική, κοινωνική καί θρησκευτική. Καταπιάνεται μέ ζητήματα τῆς Κορέας, τῆς Κίνας καί τῆς ἀσιατικῆς Σιβηρίας, καί παρουσιάζει ἀφενός γηγενεῖς παραδόσεις ὑποτέλειας καί ἀφετέρου τήν γηγενῆ δίψα χειραφέτησης. Ὅλα αὐτά τά φέρνει σέ συνάντηση, διάλογο καί ἀναμέτρηση μέ τή χριστιανική ὀπτική καί τή Θεολογία τῆς Ἀπελευθέρωσης, ἡ ὁποία καί ἀντιδιαστέλλεται ρητά ἀπό ἀποικιοκρατικές στρεβλώσεις τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τέσσερα κεφάλαια συναποτελοῦν τό βιβλίό:

Τό πρῶτο, μέ τίτλο «Θεολογία Μιντζουγκ, ἡ κορεατική Θεολογία τῆς Ἀπελευθέρωσης», πραγματεύεται ἕνα ἰδιότυπο θεολογικό-κοινωνικό ρεύμα πού διαμορφώθηκε στή Νότια Κορέα. Ὁ συγγραφέας σκιαγραφεῖ τήν ἱστορία, τήν ὀπτική καί τά αἰτήματα τοῦ ἐν λόγω ρεύματος, καί τό φέρνει κριτικά σέ γόνιμο διάλογο μέ τήν Ὁρθόδοξη Θεολογία.

Στό δεύτερο κεφάλαιο («Μία διακόνισσα... ἡμιδιαφα-

νῆς») παρουσιάζεται ἡ ζωή τῆς Μαρίας Σπυροπούλου, διακόνισσας στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κορέας († 2022). Πρόκειται γιά μία σελίδα τῆς σύγχρονης ἱστορίας, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τήν σάρκωση τοῦ Εὐαγγελίου σέ κάθε πολιτισμό καί τήν μακρά συζήτηση γιά τόν θεσμό τῶν διακονισσῶν.

Τό τρίτο κεφάλαιο φέρει τόν τίτλο «Δέκα συζητήσεις μέ ἀνθρώπους καί πολιτισμούς, δυστοπίες κι ἐλπίδες».

Ἐδῶ ὁ συγγραφέας σχολιάζει σημαντικά βιβλία γιά γηγενεῖς κουλτοῦρες, ἀπάνθρωπες πλευρές τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης, νοοτροπίες δυσνόητες στόν δυτικό ἄνθρωπο, κόπους καί ἀστοχίες τῆς χριστιανικῆς μαρτυρίας.

«Ἡ παράδοση διαλεκτική εὐθανασίας καί ἀθανασίας» ἐπιγράφεται τό τελευταῖο κεφάλαιο, τό ὁποῖο μελετᾷ τήν διεκυστίνδα μεταξύ τῆς ἀθηντικῆς Ίεραποστολῆς καί στρεβλώσεών της. «Εὐθανασία» σημαίνει τό χρέος τοῦ ἱεραποστόλου νά ὑποχωρεῖ ἐκούσια καί σταδιακά, προκειμένου ἡ νεοσύστατη κοινότητα νά σταθεῖ στά δικά της πόδια. Στρέβλωση τῆς ἀθηντικῆς Ίεραποστολῆς δέν ἀποτελεῖ μόνο ἡ ἀποικιοκρατία, ἀλλά καί ὁ πατερναλισμός, ὁ ὁποῖος δρᾷ ἀπατηλά: ἐμφανίζεται ὡς εὐεργεσία, ἡ ὁποία ὅμως κρατᾷ τόν εὐεργετούμενο σέ σχέση ὑποτέλειας. Ὅπως καί σέ ὅλο τό

βιβλίό, ἐπισημαίνεται ἐμφατικά ὅτι τό ἀθηντικό μήνυμα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι ταυτόχρονα οἰκουμενικό καί ἀπελευθερωτικό, σέ ρήξη πρὸς κάθε πνευματική καί κοινωνική δύναμη ἡ ὁποία πλῆττει τίς εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ καί τήν πληρότητα τῆς ζωῆς τους.

A. B.

* Τό νέο βιβλίό γιά τήν Ίεραποστολή στήν Ἰαπωνία Ἀνατολή τοῦ Θανάση Ν. Παπαθανασίου, ἀπό τίς ἐκδόσεις Red n' Noir, Ἀθήνα 2023, σελ. 222.

Ἱεραποστολικές

ὑποθήκες Τοῦ Χριστοῦ

Ὁ Θεάνθρωπος Χριστός, ὁ Σωτῆρας καὶ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου, εἶναι τὸ μοναδικό καὶ αἰώνιο πρότυπο ὅλων τῶν ἱεραποστόλων τῆς Ἐκκλησίας Του: «ὑπόδειγμα δέδωκεν αὐτοῖς, ἵνα καθὼς ἐκεῖνος ἐποίησε καὶ αὐτοὶ ποιῶσιν» (πρβλ. Ἰωάν. 13,15). Ὁ ἴδιος ἐγκαινίασε τὸ ἱεραποστολικό ἔργο – «ἤρξατο κηρύσσειν» (Ματθ. 4,17)– κι ἔτσι ἔγινε «ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἀποστόλων» (Ὁριγένης, Κατὰ Κέλσου 2,65). Ἐπειτα, σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς τριετοῦς δημόσιας δράσης Του, δέν ἔπαψε «διοδεύων κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος» (Λουκ. 8,1). Ἀλλὰ καὶ τοὺς μαθητὲς Του ἔστειλε στή σπορά τοῦ λόγου καὶ τὴν ἀλείψα τῶν ψυχῶν (Ματθ. 10,5-16. Μάρκ. 6,6-13. Λουκ. 9,1-6. Ἰωάν. 20,21), δίνοντάς τους ὁδηγίες γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἔπρεπε νά δροῦν. Ἐνα πολύ μικρὸ μέρος αὐτῶν τῶν ἱεραποστολικῶν ὁδηγιῶν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς ἀποστόλους διασφάζεται στὰ Εὐαγγέλια, ἀπ' ὅπου τίς συνάξαμε, τίς συνθέσαμε καὶ τίς μεταφράσαμε στή νεοελληνικὴ γλῶσσα. Τίς παρουσιάζουμε, δίχως σχόλια, στίς ἐπόμενες ἀράδες. Ἀνήκουν σ' ὅλους τοὺς ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀφιερώνονται ὅμως στοὺς σύγχρονους ἀποστόλους τοῦ Ἰησοῦ, πού κηρύσσουν «τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι» (Ματθ. 24,14).

Ἡ δράση τῶν ἀποστόλων καί ἡ ἀντίδραση τοῦ κόσμου

(Ματθ. 10,7-31. Μάρκ. 6,8-11. 13,9-13.

Λουκ. 9, 3-5. 12,4-7. 21,12-19)

«Ὅπου πηγαίνετε, νά κηρύσσετε λέγοντας πώς ἔφτασε ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Νά θεραπεύετε τούς ἀρρώστους, νά ἀνασταίνετε τούς νεκρούς, νά γιαιτρεύετε τούς λεπρούς, νά κάνετε καλά τούς δαιμονισμένους. Δωρεάν πήρατε τή χάρη, δωρεάν νά τή δίνετε.

» Μὴν παίρνετε τίποτα μαζί σας γιά τόν δρόμο - οὔτε σακίδιο οὔτε φαγητό οὔτε νομίσματα χρυσά ἢ ἀσημένια ἢ χάλκινα στό ζωνάρι σας οὔτε διπλά ρούχα οὔτε ὑποδήματα οὔτε ραβδί. Στόν ἐργάτη πρέπει νά δίνεται ἡ τροφή πού τοῦ ἀξίζει.

» Σ' ὅποια πόλη καί σ' ὅποιο χωριό μπαίνετε, νά ἐξετάζετε ποιός εἶναι ἄγιος νά σᾶς δεχθεῖ, κι ἐκεῖ νά μένετε ὡς τήν ἀναχώρησή σας. Ὅταν μπαίνετε σ' ἕνα σπίτι, νά χαιρετᾶτε τούς ἐνοίκους του λέγοντας: «Εἰρήνη σ' αὐτό τό σπίτι». Κι ἂν οἱ ἐνοικοὶ τό ἀξίζουν, ἡ εἰρήνη, πού θά τούς εὐχνηθεῖτε, θά πάει σ' αὐτούς. Ἄν πάλι δέν τό ἀξίζουν, ἡ εἰρήνη ἄς ἐπιστρέψει σ' ἐσᾶς. Ὅταν βγαίνετε ἀπό ἕνα σπίτι ἢ μία πόλη, ὅπου δέν θά σᾶς δεχθοῦν καί δέν θ' ἀκούσουν τά λόγια σας, νά τινάζετε καί τή σκόνη ἀκόμη ἀπό τά πόδια σας, γιά νά ὑπάρχει μία μαρτυρία ἐναντίον τους. Σᾶς βεβαιώνω πώς τήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως ὁ Θεός θά δείξει μεγαλύτερη ἐπιείκεια γιά τά Σόδομα καί τά Γόμμορα παρά γιά τήν πόλη ἐκείνη.

» Σᾶς στέλνω σάν πρόβατα ἀνάμεσα σέ λύκους. Νά ἔχετε τή φρονιμάδα τῶν φιδιῶν καί τήν ἀκεραιότητα τῶν περισσεριῶν.

» Νά φυλάγεστε ἀπό τούς ἀνθρώπους. Γιατί θά σᾶς παραδώσουν σέ δικαστήρια καί θά σᾶς μαστιγώσουν στίς συναγωγές τους. Θά σᾶς ὀδηγήσουν μπροστά σέ ἄρχοντες καί βασιλιάδες ἐξαιτίας μου, γιά νά δώσετε μαρτυρία γιά μένα σ' αὐτούς καί στούς εἰδωλολάτρεις. Κι ὅταν σᾶς σέρνουν στά δικαστήρια νά μὴν ἀγωνιᾶτε γιά τό τί θά πεῖτε καί πώς θά τό πεῖτε. Ὁ Θεός θά σᾶς φωτίσει ἐκείνη τήν ὥρα τί θά πεῖτε. Ἐγώ θά σᾶς δώσω λόγια καί σοφία, πού δέν θά μπορέσουν νά τά ἀντικρούσουν οἱ ἀντίπαλοί σας. Γιατί δέν θά εἴστε ἐσεῖς πού θά μιλάτε, ἀλλά τό Πνεῦμα τοῦ Πατέρα σας πού θά μιλάει μέσα σας.

» Θά παραδώσουν στόν θάνατο ὁ ἀδελφός τόν ἀδελφό του καί ὁ πατέρας τό παιδί του. Καί θά ξεσηκωθοῦν τά παιδιά νά θανατώσουν τούς γονεῖς τους. Ὅλοι θά σᾶς μισοῦν ἐξαιτίας μου. Ὅποιος, ὅμως, μείνει σταθερός ὡς τό τέλος, αὐτός θά σωθεῖ.

» Ὅταν σᾶς καταδιώκουν σέ μία πόλη, νά φεύγετε σέ ἄλλη.

» Δέν ὑπάρχει μαθητής πιο πάνω ἀπό τόν δάσκαλό του οὔτε δοῦλος πιο πάνω ἀπό τόν κύριό του. Εἶναι ἄρετό γιά τόν μαθητή νά γίνει ὅπως ὁ δάσκαλός του καί γιά τόν δοῦλο νά γίνει ὅπως ὁ κύριός του. Ἄν ἀποκάλεσαν Βεελζεβούλ τόν οἰκοδεσπότη, πολύ περισσότερο θά τό κάνουν γιά τούς δικούς του. Μὴν τούς φοβηθεῖτε, λοιπόν.

» Δέν ὑπάρχει τίποτα σκεπασμένο πού δέν θά ξεσκεπαστεῖ, καί τίποτα κρυφό πού δέν θά μαθευτεῖ. Αὐτό πού σᾶς λέω στά σκοτεινά, πέστε το στό φῶς. Κι αὐτό πού ἀκοῦτε ψιθυριστά, διακηρύξτε το ἀπό τά μπαλκόνια.

» Μὴ φοβηθεῖτε αὐτούς πού σκοτώνουν τό σῶμα καί ὕστερα δέν μποροῦν τίποτα περισσότερο νά κάνουν· δέν μποροῦν νά σκοτώσουν τήν ψυχή. Ἀντίθετα, νά φοβηθεῖτε ὅποιον μπορεῖ νά καταστρέψει ψυχή καί σῶμα στήν κόλαση. Ἐνα ζευγάρι σπουργίτια δέν πουλιέται γιά ἕνα μόνο ἀσσάριο; Καί ὅμως, οὔτε ἕνα ἀπ' αὐτά δέν πέφτει στή γῆ χωρίς τό θέλημα τοῦ Πατέρα σας. Ὅσο γιά σᾶς, ὁ Θεός ἔχει μετρημένες καί τίς τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ σας. Μὴ φοβηθεῖτε, λοιπόν, γιατί ἐσεῖς ἀξίζετε περισσότερο ἀπό πολλά σπουργίτια».

Ἡ ἀποστολή τῶν μαθητῶν μετά τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου

(Ματθ. 28,18-20. Μάρκ. 16,15-18)

«Ὁ Θεός μου ἔδωσε ὅλη τήν ἐξουσία στόν οὐρανὸν καί στή γῆ. Πηγαίνετε, λοιπόν, σ' ὅλοκληρο τόν κόσμον, κηρύξτε τό εὐαγγέλιο σ' ὅλη τήν κτίση καί κάνετε μαθητές μου ὅλα τά ἔθνη, βαπτίζοντάς τους στό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί διδάσκοντάς τους νά τηροῦν ὅλες τίς ἐντολές πού σᾶς ἔδωσα. Ὅποιος πιστέψει καί βαπτιστεῖ, θά σωθεῖ ὅποιος δέν πιστέψει, θά καταδικαστεῖ. Κι ἐγώ θά εἶμαι μαζί σας παντοτινά, ὡς τή συντέλεια τοῦ κόσμου».

Μ.Σ.Π.

Θεμελίωση τρίτου Ὁρθόδοξου Ὁρφανοτροφείου Ἀρρένων στή Μητρόπολη Εἰρηνουπόλεως

Μέ τήν χάριν τοῦ Θεοῦ καί τίς εὐχές τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. Δημήτριος, θεμελίωσε ἕνα ἀκόμη Ὁρφανοτροφεῖο, αὐτό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ

τῆς Θεοτόκου, στήν πόλη Μορογκόρο τῆς Ἀνατολικῆς Τανζανίας.

Ὁ Θεός εὐλόγησε μέχρι σήμερα νά ἔχουν κτισθεῖ δύο Ὁρθόδοξα Ὁρφανοτροφεῖα Θηλέων, ὡστόσο οἱ ἀνάγκες εἶναι ἀκόμη πολύ μεγάλες, λόγω τῆς αὐξημένης θνησιμότητας ἀπό τό AIDS (σέ πολλές περιοχές τό ποσοστό φτάνει μέχρι καί 60%) καί τῆς φτώχειας, μέ ἀποτέλεσμα πολλά ὀρφανά παιδάκια νά μεγαλώνουν σέ παντελῶς ἄθλιες συνθῆκες.

Ἀπό πολύ νωρίς τό πρωί τῆς Δευτέρας 30 Ἰανουαρίου, ἄρχισαν νά καταφθάνουν στό οἰκόπεδο πέντε στρεμμάτων, πού πρόσφατα ἀπέκτησε ἡ Ἱερά Μητρόπολη Εἰρηνουπόλεως, ἰθαγενεῖς ἱερεῖς, ἀναγνώστες, πιστοί, κατηχούμενοι, πολλοί μαθητές ἀπό τό διπλανό Ὁρθόδοξο Σχολεῖο τοῦ «Ἁγίου Ἰακώβου», οἱ ὅποιοι βοηθοῦνται ἀπό τήν τοπική Ἐκκλησία, μέ σχετικές ὑποτροφίες, ὥστε νά μπόρουν νά ὀλοκληρώσουν τίς σπουδές τους στήν πρωτοβάθμια καί δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση. Προσῆλθαν, ἐπίσης, τοπικοί ἄρχοντες, διευθυντές σχολείων καί πολλοί ἄνθρωποι, ὥστε νά παραστοῦν στήν τελετή θεμελίωσης τοῦ νέου Ὁρφανοτροφείου τῆς Τανζανίας, στήν καρδιά τοῦ Μουσουλμανισμοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος μετά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἁγισμοῦ τοῦ θεμελίου λίθου, μιλώντας στήν διάλεκτο Σουαχίλι, ὑπογράμμισε τίς προσπάθειες τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας σέ κάθε γωνιά τῆς ἀφρικανικῆς Ἠπείρου γιά εἰρήνη, πρόοδο, μὀρφωση, ὑγεία καί εὐημερία καί εὐχήθηκε τό ἔργο νά ἀποδώσει ἀγλαούς καρπούς.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Εἰρηνουπόλεως

Μοναχική Κουρά στὴν Κινσάσα

Στὴν Ἱερά Μονή Ὁσίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου (Θεολογική Σχολή) στὴν Κινσάσα ἔλαβε χώρα τὸ Σάββατο 7 Ἰανουαρίου 2023, μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἡ μοναχική κουρά τοῦ δόκιμου μοναχοῦ Δανιήλ. Τὴν κουρά τέλεσε ὁ Μητροπολίτης Κινσάσας κ. Θεοδόσιος.

Ὁ Σεβασμιώτατος μετέφερε στὸν νέο μοναχό π. Τιμόθεο τὶς πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β'. Στὴ συνέχεια ἐπεσήμανε ὅτι τοῦ δόθηκε τὸ ὄνομα Τιμόθεος, ἀφενὸς μὲν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τιμοθέου, ἀφετέρου δὲ πρὸς τιμὴν τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Κεντρῶας Ἀφρικῆς κυροῦ Τιμοθέου (Κοντομέρκου), ὁ ὁποῖος λάμπρυνε τὴν τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ τίμησε μὲ τὰ πολλὰ του χαρίσματα τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Ὁ Μητροπολίτης, ἐπίσης, τόνισε ὅτι εἶναι ἱερὴ ὑποχρέωση καὶ καθῆκον μας, νὰ τιμᾶμε τοὺς ἀνθρώπους πού ἐργάστηκαν πρὸ ἡμῶν καὶ προσέφεραν ποικιλοτρόπως θέτοντας τὰ θεμέλια τῆς Ἱεραποστολῆς. Κλείνοντας τὸν λόγο του εὐχήθηκε στὸ νέο μοναχό νὰ ἔχει τὴν προστασία τῆς Παναγίας, τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τιμοθέου, τὶς εὐχὲς τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος ἀγωνίζεται νυχθημερόν γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στὴν Ἀφρικανικὴ Ἠπειρο, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐχὴ τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη κυροῦ Τιμοθέου, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα φέρει, ὥστε μὲ τοὺς ἀσκητικούς του ἀγῶνες νὰ εὐαρεστήσει «Θεῷ καὶ ἀνθρώποις».

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κινσάσας

Ὁ ἱεραποστολικὸς ἀγρὸς

Ἀγαπητοὶ φίλοι τῆς Ἱεραποστολῆς,
χαίρετε ἐν Κυρίῳ.

Μέ ἀισθήματα χαρᾶς ἐπικοινωνοῦμε καί πάλι μαζί σας, γιὰ νὰ σᾶς ἐνημερώσουμε γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου καὶ τὴν εὐλογία τοῦ πνευματικοῦ μας πατέρα Μακαριωτάτου Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, ἀναπτύσσουμε – παρά τίς δυσκολίες καὶ ἀντιξοότητες – τὴν ἱεραποστολική μας ἐργασία πρὸς κάθε δυνατὴ κατεύθυνση. Ὁ ἱεραποστολικὸς ἀγρὸς εἶναι πάντοτε εὐφορὸς γιὰ καλλιέργεια. Μὲ τὴν καθοδήγηση καὶ τὴν φώτιση τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἀνοίγονται νέοι δρόμοι στὴ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆ συνάντησι τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν ἀλήθεια τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Πρόσφατα ἔφτασαν στοὺς ἱεραποστολικὸς μας κέντρο τρεῖς ἄνθρωποι, προερχόμενοι ἀπὸ μία ἀπομακρυσμένη περιοχὴ καὶ μᾶς ζήτησαν νὰ τοὺς πληροφορήσουμε γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Εἶχαν ἔρθει ἀπὸ πολὺ μακριὰ πεζοπορώντας, ξυπόλητοι καὶ μὲ ἀγροτικὴ ἐνδυμασία, ἀλλὰ μὲ θερμὴ στὴν καρδιά, προκειμένου νὰ γνωρίσουν τὴν Ἀλήθεια.

Μετά τὴν πρώτη γνωριμία, μᾶς ἐνημέρωσαν ὅτι σὲ κάποιο κοντινὸ χωριὸ εἶχαν δεῖ ἕνα νεόκτιστο

ὀρθόδοξο ναό. Ἀφοῦ ρώτησαν καὶ ἔλαβαν τίς πρῶτες πληροφορίες, μᾶς ἀναζήτησαν καὶ ἔφτασαν μέχρι τὸ κέντρο τῆς Ἱεραποστολῆς. Μᾶς παρακάλεσαν νὰ προχωρήσουμε στὴν κατήχηση καὶ στὴ συνέχεια στοὺς βάπτισμα τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ξεκινήσαμε, πράγματι, ἕνα μακρινότατο καὶ κοπιαστικὸ ταξίδι πηγαίνοντας πρὸς τὸ ἄγνωστο. Δρόμος κανονικὸς, ὅπως τὸν ἔχουμε ὅλοι στοὺς μυαλό μας, δὲν ὑπῆρχε.

Ἡ διαδρομὴ ἦταν μέσα ἀπὸ χωρᾶφια, διακινδυνεύοντας συνεχῶς νὰ βουλιάξουμε μὲ τὸ ὄχημα πού μᾶς μετέφερε καὶ νὰ μείνουμε ἐκεῖ, κυριολεκτικὰ στὴ μέση τοῦ πουθενά. Μετά ἀπὸ πολλές ὥρες φτάσαμε μπροστὰ σὲ ἕνα ποτάμι. Σταματήσαμε καὶ σκεφτόμασταν τί θὰ ἔπρεπε νὰ κάνουμε, γιὰτί τὸ νερὸ εἶχε ἀνισομερές βάθος καὶ ἔμοιαζε ἀπροσπέλαστο μὲ τὰ μέσα πού διαθέταμε.

Ἀποφασίσαμε, τελικὰ, κάποιοι

ΕΊΝΑΙ ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΥΨΟΡΟΣ

ζωηρό πνεύμα μαθητείας τήν δι-
αδικασία τῆς κατήχησης καί γιά
ὅτι δέν καταλάβαινε, ἀπευθυνό-
ταν στους διπλανούς του.

Ἡ ἐπίσκεψή μας καί τό ἔργο τῆς
κατήχησης ὀλοκληρώθηκε καί πῆ-
ραμε τόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς,
προσευχόμενοι νά φτάσουμε ἀβλα-
βεῖς στόν προορισμό μας. Πάντοτε
ὅταν τελειώνει μία περιοδεία, κά-
νουμε ἕναν ἀπολογισμό, ἀθροίζο-
ντας τά ὑπέρ καί τά κατά τῆς προ-
σπάθειάς μας.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ ἐμπειρία
τόσων ἐτῶν μᾶς ἔχει διδάξει πολ-
λά πράγματα καί ἔχουμε ἀποκομί-
σει διδακτικές ἐμπειρίες καί ἀπα-
ραίτητες γνώσεις γιά τή συνέχιση
τοῦ ἔργου. Πράγματι εἶναι ἔργο Θε-
οῦ ὁ εὐαγγελισμός τῶν ἀνθρώπων.
Ἡ χάρις τοῦ Παρακλήτου ἀνοίγει
στίς καρδιές τῶν καλοπροαίρετων
ἀνθρώπων τή θύρα τῆς πίστεως.
Ἔτσι προχωρᾷ τό ἱεραποστολικό
ἔργο τῆς σωτηρίας καί ἐξαπλώνε-
ται στά ἔθνη.

Ἡ «ἀποζημίωση» τῶν κόπων
μας, εἶναι ἡ πνευματική χαρά πού
μᾶς δίνει ἡ γνωριμία τῶν ἀνθρώ-
πων μέ τόν σωτήρα Χριστό. Ἡ ἔντα-
ξή τους στό σῶμα του, τήν Ὁρθό-
δοξη Ἐκκλησία. Ἄς εὐχνηθοῦμε σέ
ὄλους τοὺς νεόφυτους στήν πίστη,
νέους καί ἠλικιωμένους, καλή πο-
ρεία πρός τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

*Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη
Ἀνταναναρίβου
καί Β. Μαδαγασκάρης*

ἀπό ἐμᾶς νά προπορευθεῖ, ὥστε
νά κατευθύνει τό ὄχημα, δείχνον-
τας τίς λακκοῦβες πού ἔκρυβε τό
νερό. Πράγματι τό ρόλο αὐτό ἀνά-
λαβε ἕνας ἱερέας μας. Δόξα τῷ Θεῷ
καταφέραμε νά διέλθουμε τό ποτά-
μι, παρότι ἄλλα ὀχήματα γύρω μας
βούλιαζαν καί ἔμεναν ἀκίνητοπι-
μένα. Εὐχαριστώντας τόν Θεό, προ-
σφέραμε μέ κάθε μέσο τή βοήθειά
μας καί στους ἄλλους ἀνθρώπους
ὥστε νά βγοῦν σῶοι ἀπό τό νερό.

Μετά ἀπό τλαιπωρίες, φτά-

σαμε στό χωριό, ὅπου μᾶς περί-
μεναν μέ φιλόξενα αἰσθήματα οἱ
κάτοικοί του. Διακρίναμε στά πρό-
σωπά τους τήν διάθεση νά γνωρί-
σουν τόν Θεό καί νά γίνουν μέλη
τῆς Ἐκκλησίας Του.

Αὐτό πού μᾶς προκάλεσε ἰδιαί-
τερη συγκίνηση, ἦταν κάποιο νέο
παιδί, ἡλικίας περίπου 17-18 ἐτῶν,
σέ ἀναπηρικό καροτσάκι. Παρέμε-
νε σταθερά δίπλα μας καί ἐνδια-
φερόταν νά μάθει ὅσα τό δυνατόν
περισσότερα. Παρακολούθησε μέ

Προτάσεις για τὰ προβλήματα κατηχήσεως στό σύγχρονο

Ίεραποστολικό πεδίο τῆς Ἀφρικῆς

Σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν πρόσκλησή σας νά συμμετάσχω σέ αὐτό τό Θεολογικό Συνέδριο.

Ψηλαφώντας καθημερινά τήν μεταφορά τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου στήν Ἀφρικανική πραγματικότητα διαπιστώνω πολλές στρεβλώσεις καί παρανοήσεις στόν τρόπο, μέ τόν ὅποῖον οἱ ἄνθρωποι στήν Ἀφρική, προσπαθοῦν νά κατανοήσουν καί νά προσλάβουν αὐτόν τόν Λόγο τοῦ Εὐαγγελίου.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγαν: «ἀρχή σοφίας ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις», αὐτό σημαίνει ὅτι γιά νά συνεννοηθοῦμε μεταξύ μας (ἕνας ὀμιλητής κι ἕνας ἀκροατής, ἕνας δάσκαλος κι ἕνας μαθητής κ.λπ.) καί νά πάρει ὁ ἕνας ἀπό τόν ἄλλον, θά πρέπει νά μιᾶμε τήν ἴδια ἐννοιολογική γλῶσσα. Αὐτό κρατεῖστε το.

Πιστεύω, ὅτι ἕνα ἀπό τά μεγάλα λάθη πού ἔγιναν στό θέμα τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ τῶν ἐθνῶν» στίς ἡμέρες μας, εἶναι ἡ λάθος «στρατηγική» στό θέμα τῆς Κατηχήσεως τῶν ἀδελφῶν μας στήν Ἀφρική. ↴

Ὁμιλία τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου Καμερούν
κ. Γρηγορίου στό Διεθνές
Συνέδριο τῆς ΙΟΤΑ
πού πραγματοποιήθηκε
στόν Βόλο ἀπό 11 ἕως
15 Ἰανουαρίου 2023

Ποιές είναι οι αιτίες αυτού του λάθους; Θά τις συνοψίσω σε τρεις:

1. Έρχομενοι σε ένα μέρος, όπου συνυπάρχουν αμέτρητες χριστιανικές όμοιοιότητες, αισθανόμαστε τον περίγυρο σαν άμεση απειλή και καταναλώνουμε δεκάδες ώρες, ημέρες, μήνες και χρόνια προσπαθώντας να εξηγήσουμε στον κόσμο τις διαφορές μας και φυσικά ότι είμαστε «οι καλύτεροι», «οι σωστοί», «οι όντως Χριστιανοί», θεωρητικά πάντα.

2. Άγνοούμε, επίσης, τον «τρόπο σκέψης» των ανθρώπων στους οποίους απευθύνουμε τον Ευαγγελικό λόγο. Αυτός ο τρόπος σκέψης και στοχασμού, έχει διαμορφωθεί εδώ και χιλιάδες χρόνια από αμέτρητα πράγματα, εμπειρίες, μύθους, τραγούδια κ.λπ. και έχει μεταφερθεί έως σήμερα, μέσα από χιλιάδες προφορικές παραδόσεις, λόγια σοφών, προλήψεις και δεισιδαιμονίες, ιστορικά γεγονότα, δηλαδή, αυτό που συγκροτεί την «παράδοση» ενός πολιτισμού.

3. Άγνοούμε, επίσης, ότι η πλειοψηφία των Αφρικανικών Παραδοσιακών Θρησκευμάτων, δεν αντιλαμβάνεται την σωτηρία του ανθρώπου κάπου στο μέλλον, σε μία άλλη ζωή, αλλά η Σωτηρία ορίζεται και εστιάζεται στα όρια της παρούσης ζωής και έχει καθαρά υλικό και υλιστικό χαρακτήρα κι όχι πνευματικό. Δηλαδή, σε γενικές γραμμές, μπορούμε να συνοψίσουμε την έννοια της σωτηρίας στην εξής φράση: «ο άνθρωπος στην Αφρική σώζεται όταν αποκτήσει πολλά αγαθά». Σημαντικό, επίσης, είναι ότι οι νεκροί δεν απομακρύνονται από την γη και τον τόπο που γεννήθηκαν, απλά υπάρχουν κοντά στους ζωντανούς με άλλη μορφή.

Τί χρειάζεται να γίνει για να αλλάξει αυτή η κατάσταση; Μέσα στην Πατερική Γραμματεία ο κόσμος χωρίζεται στους Ίουδαίους και στους Έλληνες (ο όρος περιλαμβάνει γενικά τους μη κατέχοντες τα της Ίουδαϊκής παραδόσεως).

Για τον λόγο αυτό από πολλούς Πατέρες τονίζεται η ανάγκη «προσαρμογής» της Κατηχήσεως ανάλογως προς το κοινό, στο οποίο την απευθύνουμε.

Άλλιως μιλάω για τον Χριστό σε έναν Ίουδαίο και άλλιως σε έναν μη Ίουδαίο. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι και τα ίδια τα ευαγγελικά κείμενα, ανάλογα με τους αναγνώστες στους οποίους απευθύνονται

χρησιμοποιούν και την κατάλληλη γλώσσα, τις κατάλληλες εικόνες και παραστάσεις. Για παράδειγμα, τό κατά Ματθαῖον Ευαγγέλιο, απευθύνεται σε ένα κοινό εξοικειωμένο με την Παλαιά Διαθήκη, σε αντίθεση με τα Ευαγγέλια του Μάρκου και του Λουκά.

Οί Ίησοῦτες Ίεραπόστολοι προχωροῦσαν τήν ἀρχή τῆς προσαρμογῆς, τόσο πολύ πού δικαιολογοῦσαν καί ἀδυναμίες τῶν κατηχουμένων προσβλέ-

ποντας ότι, στο μέλλον αυτές θα αποβληθούν σταδιακά. Ή διάθεσή τους αυτή οδήγησε δύο φορές σε διάλυση τό Τάγμα τους.

Δογματική διδασκαλία όπως την παρουσιάζουμε σήμερα προϋποθέτει βασικές γνώσεις της Έλληνικής φιλοσοφίας.

Ίσως θά πρέπει νά μελετήσουμε όσο τό δυνατόν γίνεται, ἀρχαῖες «προβαπτισματικές κατηχήσεις» καί

τύπους «βαπτισματικῶν ὁμολογιῶν» (ἀπλούστερες μορφές τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως) γιά νά κατανοήσουμε πῶς δίδασκαν οἱ Ἀπόστολοι καί οἱ ἅμεσοι διάδοχοί τους.

Πρίν, ὅμως, κατανοήσουμε τόν τρόπο τῶν Ἀποστόλων, θά πρέπει νά κατανοήσουμε κάποια βασικά στοιχεῖα γιά τό πῶς δίδασκε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός.

Αὐτό πού ὑπάρχει ἐμφανῶς στό Εὐαγγέλιο (τό ὁποῖο καταγράφει μέρος τῆς τότε προφορικῆς παραδόσεως περί τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ) εἶναι μιά βάση ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπό:

1. Τήν Προφητική παράδοση τῆς Ἀρχαίας (Παλαιᾶς) Διαθήκης καί

2. Τόν στοχαστικό φιλοσοφικό τρόπο σκέψεως καί θεωρήσεως τῆς ζωῆς, πού πηγάζει ἀπό τούς Ψαλμούς, καί τήν λεγομένη Σοφιολογική Γραμματεία (Σοφία Σολομώντος, Σοφία Σειράχ, Ἐκκλησιαστή καί τίς Παροιμίες Σολομώντος).

Τά βιβλία αὐτά εἶναι σέ καθημερινή χρήση σήμερα ἀπό τίς Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες σέ ὅλον τόν κόσμο καί θά μπορούσαμε νά τά χωρίσουμε σέ δύο ὁμάδες, ἀνάλογα μέ τήν χρήση τους στήν Ἐκκλησιαστική λειτουργική παράδοση:

1. Σέ αὐτά πού εἶναι σέ καθημερινή παραδοσιακή χρήση στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας καί αὐτό εἶναι κατά κόρον τό βιβλίο τῶν Ψαλμῶν καί

2. Σέ αὐτά τά ὁποῖα ἀκούγονται ἐκτάκτως στήν Ἐκκλησία, δηλαδή, ὡς ἐπί τό πλεῖστον, σέ μνήμες Ἁγίων καί εἰδικά στόν Ἑσπερινό καί εἶναι περισσότερο τά βιβλία: Σοφία Σολομώντος, Παροιμίες, πῶ σπάνια Σοφία Σειράχ καί σπανιότατα ὁ Ἐκκλησιαστής.

Βέβαια, στίς ἡμέρες μας, ὅπου λίγοι διαθέτουν τήν ἐξειδικευμένη παιδεία νά συλλάβουν τά βαθύτερα νοήματα τῶν ἀποσπασμάτων ἀπό αὐτά τά βιβλία, ἡ πλειοψηφία θεωροῦν ὅτι ἀνάγνωσή τους εἶναι ἓνα τυπικό θέμα, τά διαβάζουμε γιατί ἔτσι ὀρίζει ἡ Τυπική Διάταξη περί τῆς ἐορτῆς!

Νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι οἱ πρῶτοι αἰῶνες τῶν Χριστιανικῶν κοινοτήτων, δέν διέθεταν τίς σημερινές Τυπικές Διατάξεις γιά τίς μνήμες τῶν Ἁγίων καί τῶν Μαρτύρων καί γι' αὐτό ὑπῆρχε ἔντονη ἡ ἀδολεσχία καί ἡ σπουδή στίς προσωπικότητες καί τήν ζωή τῶν Προφητῶν καί τῶν Δικαίων τῆς Ἀρχαίας (Παλαιᾶς) Διαθήκης. ↴

Ἐπίσης, ἡ Προφητικὴ Θεολογία καὶ τὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν ἀποτελοῦσε τὸ ἀνεξάντλητο ὄπλοστάσιον τῆς ἀναιρετικῆς ἢ ἀντιαιρετικῆς προσπάθειας τῶν Πατέρων ἀπέναντι στίς ἑκατοντάδες τῶν αἵρέσεων.

Σέ συνδυασμὸν μὲ τὸ ὅτι, οἱ περισσότεροὶ κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου σήμερα περιορίζουν τίς ἐρμηνευτικὰς τὸς δραστηριότητες στίς Εὐαγγελικὰς καὶ Ἀποστολικὰς περικοπὰς, στοὺς Βίους τῶν Ἁγίων καὶ συχνότερα στὰ Ἀποφθέγματα τῶν συγχρόνων Γερόντων καὶ δεδομένου ὅτι μετρημένοι ἐρμηνευτὲς ἔχουν ἐντρύφῃσιν στὴν Ἀρχαία Διαθήκην, καθιστᾷ αὐτὰ τὰ βιβλία ἀκατανόητα.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, μεταξύ πολλῶν ἄλλων Πατέρων τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, ἔχει ἐρμηνεύσει μὲ μιὰ ὑψηλὴ ποιότητα πολλὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ αὐτὰ τὰ βιβλία καὶ ἀποκαλύπτει ἕνα τεράστιον βάθος, τὸ ὁποῖον ἐμπεριέχουν αὐτὰ καὶ τὰ παρουσιάζει σάν τὴν καθημερινὴν φιλοσοφίαν τῶν Χριστιανῶν. Θεωρεῖ τὸ περιεχόμενον τῶν Ψαλμῶν σάν μιὰ πορεία πρὸς τὴν τελειότητα τῶν Χριστιανῶν διὰ τῆς Ἀρετῆς.

Συνδέει δέ, τὴν κατανόησιν τοῦ κάθε βιβλίου ἀπὸ τὴν κατανόησιν τῶν Ψαλμῶν καὶ τῶν Παροιμιῶν. Ἄρα οἱ Ψαλμοὶ καὶ οἱ Παροιμίαι ἀποτελοῦν τὴν προπαιδείαν τοῦ Χριστιανικοῦ κηρύγματος.

Ὁ τύπος τῆς διδασκαλίας μέσα ἀπὸ Παροιμίας καὶ λόγια Σοφῶν, εἶναι κάτι πολὺ γνωστὸ καὶ σέ καθημερινὴν βάση καὶ χρῆσιν στὴν ζωὴ τῆς Ἀφρικῆς κι ἂν μελετήσουμε τίς Ἀφρικανικὰς Παροιμίας, θὰ βροῦμε κοινὸς τύπους μὲ τὸ πνεῦμα τῶν Παροιμιῶν τοῦ Σολομῶντος, τοὺς Ψαλμοὺς καὶ τὰ ὑπόλοιπα Σοφολογικὰ βιβλία. Θὰ βροῦμε, ἐπίσης, μέσα στίς Ἀφρικανικὰς παροιμίας καὶ τοὺς μύθους μιὰ «Θεολογία» τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Θεοῦ.

Νὰ κάνουμε μιὰ ἀπαραίτητη διευκρίνησιν καὶ σκιαγράφησιν τῶν Ἀφρικανικῶν θρησκευμάτων: Τὰ Ἀφρικανικὰ θρησκευματα (κάτω ἀπὸ τὴν ἔρημον Σαχάρα) εἶναι κατὰ πλειοψηφίαν Μονοθεϊστικὰ μὲ παρεμβολὰς μεταξύ ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ Δημιουργοῦ: α. ὑποδεεστέρων θεοτήτων καὶ β. διαφόρων πνευμάτων.

Βασικὸν πλαίσιον αὐτῆς τῆς Μονοθεϊστικῆς ἀντιλήψεως εἶναι ἡ πεποίθησιν ὅτι, ὁ ἄνθρωπος ἦταν κάποτε μαζί μὲ τὸν Θεὸν στὸν οὐρανόν (ἀκόμα ὁ οὐρανός ἦταν ξαπλωμένος πάνω στὴν γῆ), ἀλλὰ κατὰ συνέβη πού ἐξόργισε καὶ λύπησε τὸν Θεὸν καὶ ἀπο-

μακρύνθηκε μαζί μὲ τὸν Οὐρανόν.

Προφανῶς, ἀσχολούμενοι οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, ἔδωσαν περισσότερη σημασίαν σέ ἀξίες ὅπως ἡ «γονιμότητα» καὶ οἱ σχετικὲς θεότητες τῆς «μπτέρας γῆς» ἤλθαν στὸ προσκῆνιον, ἐνῶ ἄρχισαν νὰ ἀναζητοῦν καὶ νὰ βλέπουν τὸ θεῖον σέ πῶς ἀπτές καὶ συγκεκριμέναις ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς ὅπως ἡ γονιμότητα καὶ ἡ σεξουαλικότητα.

Θὰ ἐπιμείνω, λοιπόν, ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον χρειάζεται ἡ Κατήχησιν στὴν Ἱεραποστολή εἶναι νὰ δώ-

σει τήν Παιδεία ενός τρόπου σκέψεως πρὶν δώσει ἕναν τρόπο ζωῆς (τόν Χριστιανικό τρόπο ζωῆς) καί πρὶν ἀσχοληθεῖ μέ τά ὑψηλότερα καί τελειότερα τῶν Εὐαγγελικῶν ἐντολῶν.

Στήν πραγματικότητα πρῶτα θά ἐμπλουτίσει τό ὑπάρχον ὑλικό καί τόν ὑπάρχοντα τρόπο σκέψεως τῶν Ἀφρικανῶν (μέσα ἀπό τοὺς μύθους καί τίς ἀφρικανικές παροιμίες), μέ τόν τρόπο καί τό πνεῦμα πού πηγάζει ἀπό τοὺς Ψαλμούς καί τίς Παροιμίες Σολομῶντος καί τά ὑπόλοιπα βιβλία τῆς Ἀρχαί-

ας (Παλαιᾶς) Διαθήκης, ἕνα ὑλικό τό ὅποιο, μπορεῖ νά κατορθώσει τήν θεραπεία τῆς κάθε δεισιδαιμονίας, μέ ἕνα τρόπο πού δέν διαφέρει τῶν τρόπων μεταδόσεως τοῦ Ἀφρικανικοῦ πολιτισμοῦ καί τῆς παραδόσεως.

Πιστεύω ἀκράδαντα ὅτι τά συγκεκριμένα βιβλία ἀποτελοῦν ἕνα μοναδικό τρόπο ἐπαφῆς μέ τόν Ἀφρικανικό κόσμο καί ὄχι μόνον. Διότι, μέχρι σήμερα ἀκολουθοῦμε ἕνα λάθος τρόπο τονίζοντας περισσότερο ἐπεξεργασμένες μορφές Χριστιανικοῦ Κηρύγματος καί Κατηχήσεως, οἱ ὁποῖες φαίνεται νά ἀποδίδουν ἐπιφανειακά, ἀλλά μακροπρόθεσμα ἀποδεικνύονται καταστροφικές.

Ἡ στροφή καί ἡ προσφορά ἐκ μέρους μας ενός βασικοῦ τρόπου τοῦ φιλοσοφεῖν χριστιανικῶς μπορεῖ νά εἶναι χρονοβόρο, ἀλλά θά δώσει μιά πολύ στερεότερη βάση γιά τήν προσφορά καί τήν ἐρμηνεία τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου στήν Ἀφρικανική πραγματικότητα.

Σκιαγραφώντας τή ζωή ενός μεγάλου Ίεραποστόλου

Σκιαγραφώντας τή ζωή μίας μεγάλης ιεραποστολικής προσωπικότητας, αντιλαμβάνεσαι από τήν αρχή ότι θά προσκρούσεις σέ σημεία πού δέν περιγράφουν επακριβώς τήν πραγματικότητα, αλλά θά εἶναι ἕνα μόνο μέρος τῆς ἀλήθειας. Ἐκ τῶν πραγμάτων, δέν μπορείς νά περιγράψεις τήν ἀκριβῆ εἰκόνα τῆς ὑπό παρουσίαση προσωπικότητας, ὅταν μάλιστα δέν εἶσαι σύγχρονός της καί δέν ἔχεις ζήσει κάποιες στιγμές μαζί της.

Οἱ μορφές τέτοιων προσωπικοτήτων, μέ τό πέραςμά τους, ἄφησαν μαρτυρία πίστεως καί θυσιαστικῆς ἀγάπης, ὄχι μόνο στόν τόπο πού ἀγωνίσθηκαν νά μυήσουν ἀνθρώπους στήν Ὁρθοδοξία, ἀλλά ξεπέρασαν τά σύνορα τῆς τοπικῆς κοινωνίας καί ἐξαπλώθηκε τό ἔργο τους σέ ἐπίπεδο οἰκουμενικό.

Μία τέτοια ἐξέχουσα καί χαρισματική προσωπικότητα τοῦ 21ου αἰῶνα, εἶναι καί ὁ μακαριστός Ἱεραπόστολος Ἀρχιμανδρίτης π. Κοσμᾶς Γρηγοριάτης, πού ἔδρασε στόν τότε Ζαῖρ, τή σημερινή Λαϊκή Δημοκρατία τοῦ Κονγκό. Μποροῦμε νά ποῦμε χωρίς ὑπερβολή, ὅτι ὑπῆρξε μιμητής τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος καί Ἱσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.

Ο Γιάννης Ασλανίδης, ως λαϊκός ιεραπόστολος συμμετέχει στην ανέργερση ναού στην Αφρική (πάνω). Από την εις Διάκονο χειροτονία του π. Κοσμᾶ στο Ἅγιον Ὄρος (κάτω)

Ἄφπσε κι αὐτός τήν πατρίδα του τήν Ἑλλάδα, τήν Ἱερά Μονή τῆς μετανοίας του, συμβουλευτήκε γί' αὐτήν του τήν ἀπόφαση τούς φωτισμένους πατέρες, πῆρε τήν εὐχή τους καί ξεκίνησε γιά τή νέα του πορεία στήν Ἀφρικανική Ἡπειρο, προκειμένου νά κηρύξει τόν Σταυρωθέντα καί Ἀναστάντα Ἰησοῦ Χριστό.

Ὁ φλογερός ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου, ἄνοιξε μία καινούργια σελίδα στους Ἀφρικανούς ἀδελφούς μας. Ὁ λόγος του ἀνατρεπτικός γιά τά δεδομένα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς (1978-1989). Ἐφερε μία ἐπ – Ἀνάσταση στό λαό τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος «...καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καί τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καί σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Ματθ. 4,16).

Ἐδωσε νέα πνοή ἡ παρουσία του στήν ἐγκλωβισμένη σκέψη καί πνευματική ἀσφυξία πού ζοῦσαν μέχρι τότε οἱ ἄνθρωποι. Τό παράδειγμά του, σέ συνδυασμό μέ τόν λόγο του, ἀφύπνιζε συνειδήσεις ξεριζώνοντας μέσα ἀπό τίς καρδιές τους τό εἰδωλολατρικό κατεστημένο, δεισιδαιμονίες, μαγεία κ.ἄ., πού εἶχαν θρονιασθεῖ μέσα στό DNA αἰῶνες πρίν.

Προσπαθοῦσε μέ τό χάρισμα πού τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός, νά ἐπικοινωνεῖ μέ διάφορες κοινωνικές τάξεις ἀνθρώπων, ὥστε νά προχωράει τό ἔργο τῆς Ἱεραποστολῆς μέ θαυμαστά ἀποτελέσματα. Ὁλόκληρες οἰκογένειες ἄλλων δογμάτων καί ὁμολογιῶν μεταστρέφονταν στήν Ὁρθοδοξία, ὁμολογώντας οἱ ἴδιοι τό πῶς γνώρισαν τήν ἀλήθεια καί πόσο πολύ σημαντικό ρόλο ἔπαιξε ἡ παρουσία τοῦ π. Κοσμᾶ στή ζωή τους.

Ἀνήσυχο πνεῦμα ὅπως ἦταν πάντοτε στή ζωή του, ὁ μέγας αὐτός Ἱεραπόστολος, δέν ὑπῆρχε μέρα πού νά μήν περνοῦσε ἀπό τό μυαλό του ἡ σκέψη πῶς θά φέρει ἔστω καί μία ψυχή κοντά στόν Χριστό. Γι' αὐτό τό λόγο, διέσχιζε ἑκατοντάδες χιλιόμετρα σέ ἀπομακρυσμένες περιοχές τοῦ Κονγκό, μέ μοναδικό στόχο νά βρεῖ ἔστω καί μία ψυχή, γιά νά μεταφέρει τόν Εὐαγγελικό λόγο, τό μήνυμα τῆς σωτηρίας.

Ἐπάρχουν κοινές ὁμολογίες ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖες μαρτυροῦν αὐτή τήν ἀλήθεια. Τόν καλοῦσαν ἄνθρωποι νά τούς διδάξει τήν Ὁρθοδοξία καί νά βαπτιστοῦν. Ὁ π. Κοσμᾶς ποτέ δέν ἀπέρριπτε τέτοιες προσκλήσεις, γιατί πίστευε ὅτι: «ἡ ἀλήθεια ἤλθεν, ἡ σκιά παρέδραμε» (Ἰδιόμελο προεορτιῶν Χριστουγέννων).

Ὁ π. Κοσμᾶς, ὅμως, δέν ἔμεινε ἀπαθής καί στά

Όμαδικό βάπτισμα σέ ποτάμι

προβλήματα τῶν ἀνθρώπων· στήν πείνα, στήν φτώχεια, στίς ἀσθένειες καί στόν πόνο τους. Μέσα του ἤκουσε ἡ φωνή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Τίς ἀσθενεῖ, καί οὐκ ἀσθενῶ;» (Β΄ Κορ. 11, 29). Κέντρο τῆς ζωῆς του δέν ἦταν ὁ ἑαυτός του, ἀλλά ὁ πλησίον, ἀκόμα καί ἕνας πού τόν θεωροῦσαν οἱ ἄλλοι ἀνύπαρκτο.

Γιά τόν π. Κοσμᾶ εἶχε ἀξία γιατί ἦταν ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Δέν μποροῦσε νά τόν ἀγνοήσει. Ἡ ἀνάγκη γιά βοήθεια ἦταν τεράστια. Τά μικρά παιδιά πέθαιναν κατά ἑκατοντάδες ἀπό τίς μολυσματικές ἀσθένειες, ἰδιαίτερος ἀπό τήν ἐλονοσία καί ἀπό τήν πείνα.

Ἄνθρωποι ρακέन्दυτοι, ἄνεργοι, ἀσθενεῖς, οἱ ὅποιοι ὑπέφεραν καί γνώριζαν ποιά θά ἦταν ἡ πορεία τους, ὁ π. Κοσμᾶς, δέν τούς προσπερνοῦσε, ἀλλά σταματοῦσε καί ἔτεινε χεῖρα βοήθειας, χωρίς νά ὑπολογί-

ζει κόπο καί ἀκόμα τήν ἴδια του τή ζωή. Βλέποντας ὅλα αὐτά καί ἰδιαίτερος τή μεγάλη θνησιμότητα πού ὑπῆρχε ἀπό τίς μολυσματικές ἀσθένειες, ἐφήρμοσε πρωτοποριακά προγράμματα ὁμαδικῶν ἐμβολιασμῶν στούς ἐργάτες καί τά παιδιά τοῦ οἰκοτροφείου, ὥστε νά παρατείνεται ἡ ζωή τους.

Ἐπίσης, τά φάρμακα πού ἔφταναν ἀπό τήν Ἑλλάδα, διανεμόνταν κάθε ἐβδομάδα σέ δεκάδες ἀσθενεῖς. Ἡ μεγάλη ἀγάπη πού εἶχε γιά τόν πάσχοντα ἀδελφό δέν σταματοῦσε ἐκεῖ. Ἐπισκεπτόταν πολύ συχνά τίς φυλακές τῆς πόλεως τοῦ Κολουέζι καί τό λεπροκομεῖο, ἐφαρμόζοντας ἕνα πρόγραμμα μαζί μέ τήν Ἑραδική Ἐπιτροπή τῆς Ἱεραποστολῆς, γιά νά μεταφέρει καί νά διανέμει στούς κρατουμένους ἔτοιμη μαγειρεμένη τροφή. ↴

Από τις Ακολουθίες της Μεγάλης Πέμπτης (πάνω)
καί της Αναστάσεως (κάτω)

Σέ ἐπιστολή του τόν Φεβρουάριο τοῦ 1982 ἔγραφε: «Μεγάλη παρηγοριά ἐλάμβαναν οἱ ἄνθρωποι τῶν φυλακῶν τῆς πόλεως, διακόσια (200) ἄτομα. Τούς πηγαίναμε φαγητά καί ροῦχα. Φάρμακα καί ἄλλα εἶδη. Ἀναλάβαμε νά βοηθοῦμε ὄσους εἶχαν τήν ἀνάγκη μας. Εἰς ὁμιλία μου τοῦς εἶπα: “Εἰς τό ἐξῆς, ὅταν βρῖσκεστε ἔξω, νά ἔρχεστε στήν Ἱεραποστολή νά σᾶς βοηθοῦμε καί νά μὴν ἐπαναλαμβάνετε τήν παλιά σας ζωή”.

Ἔτσι, φροντίζουμε κι αὐτούς τοῦς ἀδελφούς μας. Ἄς εἶναι εὐλογημένος ὁ Πανάγαθος πού μᾶς καθοδηγεῖ στό τί πρέπει νά κάνουμε».

Ἡ ἀγάπη του, ὅμως, πρὸς στοὺς ἐνδεεῖς καί στοὺς πάσχοντας, καθιέρωσε στίς μεγάλες ἑορτές νά παρέχεται μαγειρεμένη τροφή σέ πάνω ἀπό χίλια (1000) ἄτομα τῆς πόλεως καί τῶν γύρω περιοχῶν τοῦ Κολουέζι. Τούς ἔδινε ζωή ἀπό τήν ζωή του. Γιά νά μπορέσει, ὅμως, νά διανέμει ὅλες αὐτές τίς ἑκατοντάδες καί ἀργότερα χιλιάδες μερίδες φαγητοῦ, γίνεται ἐπικοινωνιακός μέ τίς διάφορες κοινωνικές τάξεις ἀνθρώπων σέ συνδυασμό μέ τήν ἐφευρετικότητά του.

Ἐγινε ὁ ἐμπνευστής καί ἐκτελεστής ἑνός τεράστιου κοινωνικο-ανθρωπιστικοῦ ἔργου. Ἀγοράζοντας στρέμματα γῆς πού τὰ ὀνόμασαν «Φάρμα», ἄρχισαν νά ἐργάζονται, δημιουργώντας μαζί μέ τοῦς συνεργάτες του ἕνα ἀναπτυξιακό ἔργο, μέ τό ὅποιο θά μπορούσαν ἀπό τόν πρωτογενῆ τομέα νά ἀντλοῦν ἀγαθά μέσω τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς, ὥστε νά μποροῦν νά συντηροῦν ὅλο τό ἱεραποστολικό κλιμάκιο, τοῦς ἐργάτες, τοῦς ἱερεῖς μέ τίς οἰκογένειές τους, τὰ δύο (2) οἰκοτροφεῖα καί τό ἐν γένει φιλανθρωπικό ἔργο.

Ἡ μορφή καί ὁ τρόπος ἐπικοινωνίας τοῦ π. Κοσμά σαγίνευε τὰ πλήθη τῶν ἀνθρώπων, δίνοντας μαρτυρία πίστεως καί ἀληθείας ἀπέναντι στό ψέμα, στήν ἀπάτη καί στίς ἀστοχίες τῶν ἀνθρώπων. Ἐνα μεγάλο μέρος τοῦ λαοῦ ἀπό διαφορετικά δόγματα τόν ἀγάπησε πολύ, γιατί εἶχε ἀγαπηθεῖ πρώτιστα ἀπό αὐτόν.

Ἐβλεπε τό θάρρος, τήν πίστη καί τήν τόλμη του καί ἀκολουθοῦσε τό παράδειγμά του. Ἔτσι, ὀδηγοῦνταν σέ μετάνοια. Μετέδιδε τήν θεία Χάρη σέ ὄσους συναναστρέφονταν, γιατί ἐκεῖνος πού εἶναι χαριτωμένος ἀπό τόν Θεό, ἔχει τήν εὐλογία νά «φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον» (Ἰωάν. 1,9).

Ἄρα, τό πέρασμά του ἀπό αὐτή τήν ζωή ἦταν

Στιγμιότυπο από την Έξόδιο Άκολουθία του μακαριστού Γέροντα π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτη (1989)

σύντομο. Ὁ ζηλωτής τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῶν Ἀφρικανῶν, Ἀρχιμανδρίτης π. Κοσμᾶς Γρηγοριάτης, βύθισε σέ πένθος ὄχι μόνο τό Κολουέζι καί τίς γύρω περιοχές τοῦ Κονγκό, ἀλλά καί κῶρες ὅπου ἦταν γνωστός γιά τό Ἱεραποστολικό του ἔργο.

Ἡ καρδιά του σταμάτησε νά χτυπάει στίς 27 Ἰανουαρίου 1989. Ἐνα αὐτοκινητιστικό δυστύχημα σταμάτησε τήν Εὐαγγελική πορεία ἀγάπης δεκατριῶν (13) ἐτῶν. Ἐληξε τό ταξίδι τοῦ π. Κοσμᾶ στήν πολυστένακτη Ἀφρικανική Ἡπειρο.

Ὁ θάνατός του ἀφύπνισε συνειδήσεις, ὥστε ἀρκετοί ἄνθρωποι νά μιμηθοῦν τό παράδειγμά του μεταλαμπαδεύοντας σέ ἄλλες ψυχές τό ὄραμα γιά τήν ἐξάπλωση τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν ἐδραίωση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ὁ π. Κοσμᾶς δικαίως ὀνομάστηκε «Φωτιστής τοῦ

λαοῦ τοῦ Ζαῖρ». Εἶχε ξεγράψει τόν ἑαυτό του εὐαγγελιζόμενος τόν Χριστό, γι' αὐτό καί ἡ θυσία του δέν πῆγε χαμένη. Τό αἷμα πού χύθηκε ἀπό τίς πληγές του, πότισε τή γῆ τοῦ Κονγκό καί τίς χερσωμένες ἀπό τήν ἁμαρτία καρδιές τῶν Ἀφρικανῶν ἀδελφῶν μας.

Μετά ἀπό τόσα χρόνια ἀπουσίας του, αἰσθάνεσαι τήν παρουσία του. Ὅσα χρόνια κι ἂν περάσουν, ἡ μορφή τοῦ π. Κοσμᾶ θά εἶναι συνεχῶς μπροστά μας. Ὁ τάφος του σήμερα γίνεται σύμβολο θυσίας, προσφορᾶς καί ἀγάπης γιά τίς ἐπόμενες γενιές καί ὁ σταυρός πού βρίσκεται ἐπάνω του, μᾶς θυμίζει τήν σταυρική του πορεία. Μέ τούς ἀγῶνες του στερῶσε τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία.

Ἄς εἶναι αἰωνία του ἡ μνήμη!

† Ὁ Κωνσταντιανῆς Κοσμᾶς

Θά ἐπιβιώσει ἡ Ὁρθοδοξία στά νησιά Fiji;

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας, ἀναζητᾷ συνεργάτες γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο. Ἀπευθύνεται σέ πιστά μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πού ἀγαποῦν τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ἀλλά καί τό δικό του ἔργο πού λέγεται Ἱεραποστολή.

Ἡ ἱεραποστολική δράση τῆς Μητροπόλεως ἐκτείνεται στή Νέα Ζηλανδία, στά νησιά Φίτζι, Τόγκα καί Σαμόα καθώς καί στά γύρω νησιωτικά συμπλέγματα τοῦ Νοτιοανατολικοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ἡ χρονική διάρκεια τῆς συνεργασίας καθορίζεται ἀπό τόν ἴδιο τόν ἐνδιαφερόμενο, κατόπιν σχετικῆς συνεννοήσεως μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη κ. Μύρωνα, ὥστε νά ἀνταποκρίνεται στίς ἀνάγκες καί κατά τίς περιόδους ἐκεῖνες πού ἔχουν ὀργανωθεῖ καί προγραμματιστεῖ οἱ διάφορες δράσεις στίς περιφέρειες τῆς Μητροπόλεως.

Κάθε πιστός πού ἐνδιαφέρεται νά συμμετάσχει στίς ἐν λόγω δράσεις, θά πρέπει νά καλύψει τά ἔξοδα μεταφορᾶς του, δηλαδή τά ἀεροπορικά του εἰσιτήρια καθώς καί τήν ἔκδοση τῶν ἀναγκαίων ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων. Ἡ Μητρόπολη καλύπτει τή διαμονή, τό φαγητό καθώς καί τά ἔξοδα τῶν μετακινήσεων. Ἡ πρόσκληση ἀφορᾷ σέ ὅλα τά μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀπό τή φύση της εἶναι ἱεραποστολική. Ἡ ἐντολή τοῦ Κυρίου μας «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη», ἀκούγεται διαχρονική καί πάντα ἐπίκαιρη, καθώς ἄρνηση τῆς ἐκπληρώσεως τῆς Κυριακῆς αὐτῆς ἐντολῆς σημαίνει, ὅπως εὐστοχα ἐπισημαίνει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, ἄρνηση τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας ἰδρύθηκε στίς 8 Ἰανουαρίου 1970 μέ τήν ἔκδοση Ἰδρυτικοῦ Πατριαρχικοῦ καί Συνοδικοῦ Τόμου καί μέ ἀπόσπασμα ἀπό τήν Ἀρχιεπισκοπή Αὐστραλίας στήν ὁποία ὑπαγόταν ἕως τότε. Περιλαμβάνει τήν Ν. Ζηλανδία μαζί μέ τά περί αὐτήν νησιά τοῦ Νοτίου Εἰρηνικοῦ, καθώς καί τά νησιά - κράτη Φίτζι, Τόγκα καί Σαμόα τοῦ Νοτιοανατολικοῦ Εἰρηνικοῦ μέ τά γύρω ἀπό αὐτά νησιωτικά συμπλέγματα. Ἡ ἔδρα τῆς Μητροπόλεως βρίσκεται στό Wellington, πρωτεύουσα τῆς Νέας Ζηλανδίας.

Γιά ὁποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία καί διασφήνιση, δύνασθε νά ἐπικοινωνεῖτε μέ τόν Πρωτοπρεσβύτερο π. Ἀντώνιο Μπαφαλοῦκο, Δρ. Ἱεραποστολικῆς. Τηλ.: 30694209058, Email: pr.antbaf@yahoo.gr

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας

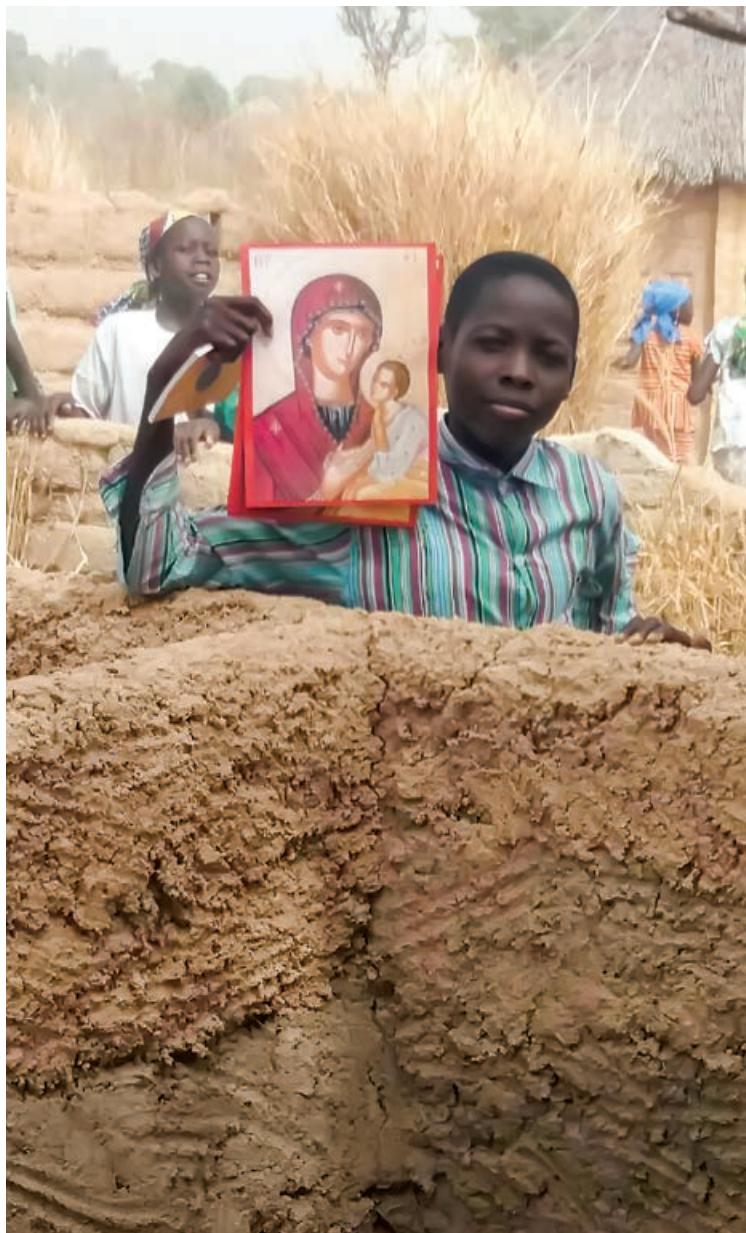

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις, ὤρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Ἀπὸ 1-10-2022 ἕως 31-12-2022 προσεφέρθησαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικά ποσά γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Ἀναγνωστοπούλου Ἀργυρή 50 • Ἀντωνάτου Παρασκευή 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3852) 1.007 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4937) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4710) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3851,4219) 230 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3868) 40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4233) 600 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3848) 3.100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3847) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3849, 3850, 4235, 4236) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4229) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3856) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4239) 10 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2083) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4241) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4238) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 5015) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 3843) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 4518) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 2101) 10 • Ἀσημακόπουλο Ἀνδρέα 100 • Αὐγερινό Μάξιμο 100 • Βλαγκούλη Νίκη 250 • Βλέτσα Πολυξένη 10 • Βούζαλη Θεόδωρο 5 • Βουτενιώτη Ἀνδρέα 20 • Γαργαῆ Νικόλαο 250 • Γεωργιάδη Φώτιο 20 • Γιαννοπούλου Παναγιώτα 20 • Γκαραβέλα Δήμητρα 100 • Γκίκα Πέτρο 20 • Γκιουρτζιάν Μαρία 150 • Γρηγορίου Ἰάσονα 200 • Δανιηλίδη Χρῆστο 50 • Δάρρα Σταυρούλα 20 • Δασκάλου Στυλιανή 50 • Δεληγιώργη Κων/νο 30 • Δελλῆ Νικόλαο 30 • Δημητριάδου Μαγδαληνή 40 • Δημητρίου Ἄννα 40 • Διακίδη Ἀγνή 20 • Δουμούρα Σταμάτη 30 • Ἐλευθερίου Εὐστ. 50 • Ἐμμανουηλίδη Κων/νο 100 • Ζαφειρόπουλο Χρῆστο 40 • Ζαχαρίου Νέλλη 100 • Ζέζα Νικόλαο 35

• Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 30 • Θεοδωρακοπούλου Εὐαγγελία 50 • Κακαράτζα Ἀντώνιο 30 • Καντᾶ Νικηφόρο 200 • Καντιδάκη Ἰωάννη 90 • Καπίκη Δημήτριο 30 • Καρβέλα Παναγιώτη 100 • Καρυώτου Χαριτίνη 50 • Κατσώρα Ἀλέξανδρο 15 • Κηπουροῦ Βασιλική 100 • Κοτοπούλη Ἀνδρέα 30 • Κουκουλάκη Ἑλένη 20 • Κουλούρη Αἰκ. 40 • Κουτσογιάννη Ἀγγελική 100 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 80 • Κουτσοκώστα Φώτιο 100 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 40 • Κωστή Δημήτριο 50 • Κωστοπούλου Παναγιώτα 20 • Κωτσάκη Ἀλέξιο 100 • Λεφάκη Ἑλένη 30 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Λυμπέρη Ἀρίστο 12,29 • Μαστέλλου Εὐγενία 50 • Μεταξά Ἰωάννη 50 • Μπούνα Παναγιώτη 20 • Μπούσιο Ζήση 500 • ΝΑΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ 600 • Νικολαΐδη Ματθαῖο 140 • Νικολαΐδου Ἑλένη 100 • Ὁρφανοῦ Ἑλένη 35 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σαράντο 50 • Παντζοπούλου Ἀδαμαντία 100 • Παπαϊωάννου Γεώργιο 50 • Παπαχρήστου Ἡλιάννα 300 • Παππᾶ Βασιλική 100 • Παππᾶ Φωτεινή 60 • Πασχαλίδη Ἀναστάσιο 30 • Πατούνα Ἐμ. 30 • Πατσογιάννη Δημήτριο 50 • Πυρίοχο Λεωνίδα 50 • Ράπτη Κων/νο 300 • Ρέλλο Εὐθύμιο 20 • Ρήγκο Ἀριστοτέλη 100 • Ρίζου Διονυσία 50 • Σαμιώτη Ζωή 80 • Σαρρῆ Μαρία 150 • Σολδάτο Εὐάγγελιο 100 • Στατῆ Βασίλειο 15 • Συμεωνίδου - Δέδε Ἑλένη 30 • Τίγκα Φίλιππο 50 • Τρουπσιδὴ Σταῦρο 39 • Φανερωμένο Σπυρίδωνα 20 • Φούγια Ἀναστάσιο 20 • Χανουμίδη Λιβέρη 100 • Χατζηλαλεξάνδρου Ἀλέξανδρο 30 • Ψαρουδάκη Μαρία 20

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

Χειροτονίες νέων ιερέων στο Μαλάουι Από την Ίερά Έπισκοπή Μαλάουι	2
Όνομάτων επίσκεψις. Γιά τούς ὄρους «Εξωτερική» καί «Εσωτερική» Ίεραποστολή † ὁ Κορέας καί ἔξαρχος Ίαπωνίας Ἀμβρόσιος	3
Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Ἐπισκόπου Νιέρι καί Ὁρους Κένυας Παναρέτου Από τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας	5
Υποτέλεια, Ίεραποστολή καί Θεολογία τῆς Ἀπελευθέρωσης στήν Ἄπω Ἀνατολή Α.Β.	8
Ίεραποστολικές ὑποθήκες τοῦ Χριστοῦ Μ.Σ.Π.	10
Θεμελίωση τρίτου Ὁρθόδοξου Ὁρφανοτροφείου Ἀρρένων στή Μητρόπολη Εἰρηνοπόλεως Από τήν Ίερά Μητρόπολη Εἰρηνοπόλεως.	12
Μοναχική Κουρά στήν Κινσάσα Από τήν Ίερά Μητρόπολη Κινσάσας	13
Ὁ ἱεραποστολικός ἀγρός εἶναι πάντοτε εὐφορος Από τήν Ίερά Μητρόπολη Ἀνταναναρίβο καί Β. Μαδαγασκάρης	14
Προτάσεις γιά τά προβλήματα κατηχήσεως στό σύγχρονο Ίεραποστολικό πεδίο τῆς Ἀφρικής † ὁ Καμερούν Γρηγόριος	16
Σκιαγραφώντας τή ζωή ἑνός μεγάλου Ίεραποστόλου † ὁ Κωνσταντιανῆς Κοσμᾶς.	22
Θά ἐπιβιώσει ἡ Ὁρθοδοξία στά νησιά Fiji; Από τήν Ίερά Μητρόπολη Νέας Ζηλανδίας	28
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29

Ἐξώφυλλο - Ὁπισθόφυλλο: Χειροτεχνίες τῶν παιδιῶν τῆς Ἐνορίας τῆς Παναγίας τῆς Μυρμιδιώπισσας στό Ρουμπαάρε τῆς Νοτιοδυτικῆς Οὐγκάντας. Τίς φωτογραφίες μᾶς διέθεσε εὐγενῶς, ἡ συντροφιά τῶν νέων φοιτητῶν πού ἐπισκέφθηκε καί ἐργάστηκε ἱεραποστολικά στήν περιοχή τό καλοκαίρι τοῦ 2019.

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΜΒ', τεύχος 165, Ἰανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2023
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

• Πληροφορεῖ μέ τρόπο ὑπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.
• Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτήτης: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης - Διευθυντής: Ὁ Μητροπολίτης Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰασιού 1, 11521 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τυράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.
Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21 - Τηλ. 210-7272.315-316.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἐσωτερικοῦ . . . . . € 5
Κύπρου . . . . . € 12
Εὐρώπης . . . . . € 12
Λοιπές χώρες . . . . . € 14
Γιά τούς φοιτητές καί μαθητές: . . . . . € 2,50
Τιμή τεύχους . . . . . € 1,25

* Τό ποσόν τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση ὑπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ. Ἀριθμός Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς: 146/558074-94. IBAN: GR0501101460000014655807494

Δικαιούχος: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Παρακαλοῦμε θερμά, μετά ἀπό ὀποιαδήποτε κατάθεση, νά ἐπικοινωνεῖτε πάντοτε μέ τό Γραφεῖο Ίεραποστολῆς.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Βασίλειος Μπίτσος.
Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρυονερί Ἀττικῆς

PANTA TA ETHNI (All Nations)

Year 42, No 165, January - February - March 2023

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* **To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.**
* **To arouse awareness of the multifiform reality of the modern world.**

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "PANTA TA ETHNI" (All Nations) Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21 Athens — GREECE. Tel. +3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece . . . . . € 5
Cyprus . . . . . € 12
Europe . . . . . € 12
Other countries . . . . . € 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.ΚΡ
Αριθμός Άδειας
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π.ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3536

